Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

FELJTON – PAPA PIO XII. I VATIKANSKI APOSTOLSKI ARHIV (2/6)

Antun Brađašević · Thursday, August 27th, 2020

Eugenio Pacelli – papa Pio XII. – od imenovanja apostolskim nuncijem u Njemačkoj 1917. do izbora za papu 1939.

Papa Benedikt XV. procijenio je da će za svoju mirovnu inicijativu okončanja Prvog svjetskog rata najveći otpor imati u Njemačkoj, te je za tu diplomatsku misiju odredio mladog, ali vrsnog poznavatelja međunarodnih odnosa, tada 41-godišnjeg vatikanskog diplomata Eugenija Pacellija, koji je kao učen državnik vrlo brzo detektirao (političku i socijalnu) situaciju u Bavarskoj, ali i u cijeloj Njemačkoj.

Apostolski nuncij u Njemačkoj Eugenio Pacelli u jednoj od svojih diplomatskih misija (foto: papapioxii.it)

Uvažavajući činjenicu da je, među ostalim, tadašnji službenik Državnog tajništva Svete Stolice Eugenio Pacelli završio tri studija: prava, filozofije i teologije, te da je kao poliglot govorio čak osam jezika (talijanski, francuski, španjolski, portugalski, njemački, engleski, latinski i grčki) papa Benedikt XV. (rođen pod imenom Giacomo della Chiesa iz Pegle, danas u sastavu grada Genove), nakon što ga je 1917. godine posvetio za biskupa, poslao ga je za apostolskog nuncija u Njemačkoj uoči Hitlerova preuzimanja vlasti, odnosno pred uspon nacionalsocijalizma.

Biskup Pacelli je na dužnosti apostolskog nuncija u Njemačkoj bio od 1917. do 1929. godine. Prvo je vodio vatikansko diplomatsko predstavništvo u Münchenu u Bavarskoj od 1917. do 1920., a potom i u Berlinu od 1920. do 1929. godine, u tadašnjem tzv. Njemačkom Carstvu.

Nasljednik pape Benedikta XV. (na čelu Crkve 1914. – 1922.), bio je kardinal Achille Ratti, koji je uzeo papinsko ime Pio XI. (pontifikat mu je trajao 1922. – 1939.). Novi papa je, kao i njegov prethodnik, iznimno cijenio diplomatsko-političke, pravne, teološke, pastoralne i poliglotske Pacellijeve kvalitete te ga je 1929. imenovao kardinalom, a već 1930. i državnim tajnikom Svete Stolice, koji je na tome mjestu naslijedio kardinala Pietra Gasparrija, koji je u ime Svete Stolice bio potpisnik Lateranskih ugovora s Kraljevinom Italijom čime je riješeno „rimsko pitanje“.

Eugenio Pacelli nije bio Hitlerov apologet, ni kao nuncij, niti kao papa

No u ovom, drugom dijelu, feljtona o papi Piju XII. i Vatikanskom apostolskom arhivu posvetit ćemo se Pacellijevim „njemačkim danima“, odnosno njegovoj dužnosti apostolskog nuncija u (pred)nacističkoj Njemačkoj koja je njegovim kritičarima sporna, te ga neki od njih lažno i prije svega neargumentirano nazivaju „Hitlerovim papom“ ili ga etiketiraju kao Hitlerova apologeta, iako on to ni po čemu nije bio, niti je mogao biti. Štoviše, izvjesni engleski novinar John Cornwell, koji se formalno deklarirao kao „katolik“, čime je očito želio skrenuti pozornost na svoju „vjerodostojnost“ i sklonost „samokritici“, pa i kritici „svoje“ Crkve, prije dvadesetak godina (1999.) objavio je knjigu pod nazivom „Hitler’s Pope – The Secrete History of Pius XII“ („Hitlerov papa – tajna povijest Pija XII.“) u kojoj žestoko kritizira papu Pija XII., a neizravno i Rimokatoličku Crkvu kao takvu.

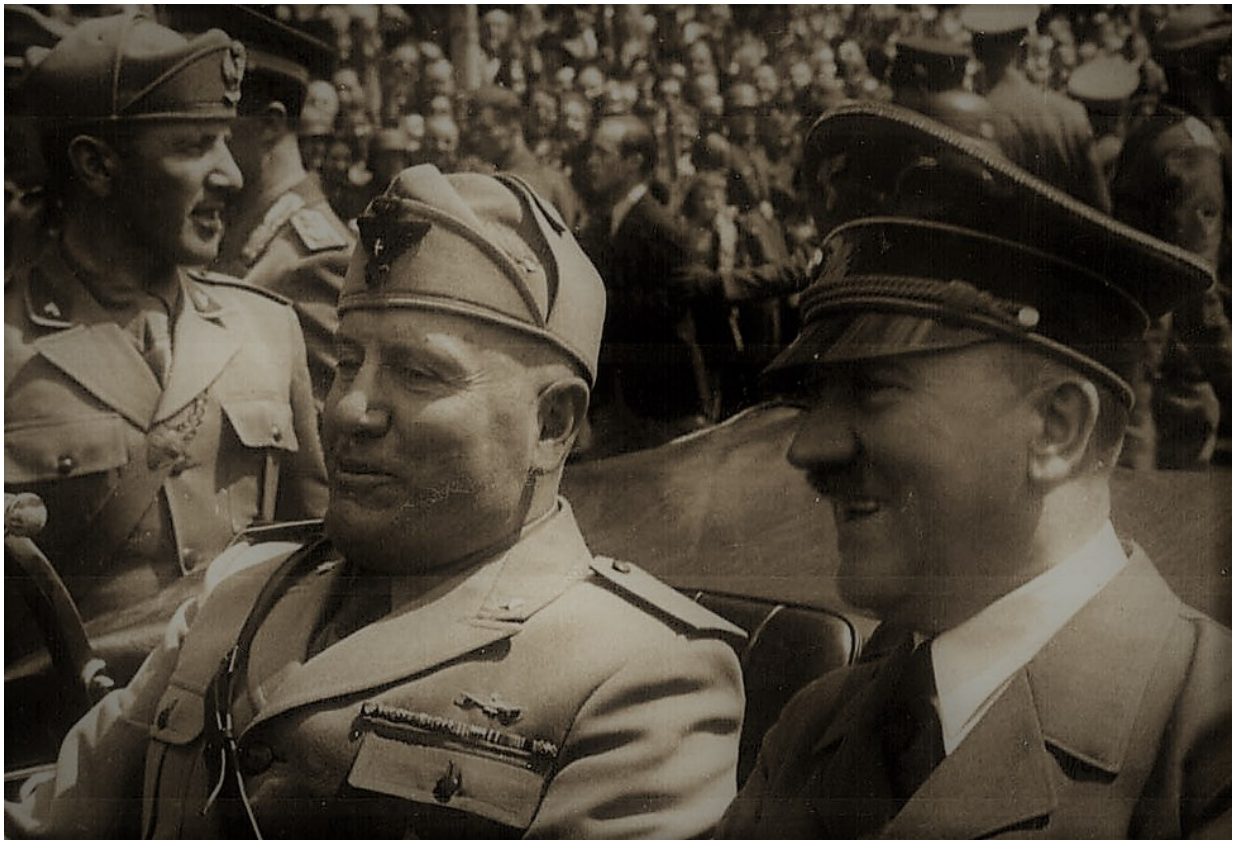

Vođa talijanskih fašista Benito Mussolini i nacistički lider Adolf Hitler (foto: flickr.com)

No, bez obzira na sve napade na Pacellija, u pravilu s lijevoga i ateističkog spektra, uključujući i ovaj nemušti Cornwellov napad, zdrav razum nam nalaže zaključiti da je papa Pio XII., uostalom kao i bilo koji drugi papa nakon njega u 20. stoljeću, kao vrhovni poglavar Rimokatoličke Crkve, bio antikomunist, antinacist i antifašist. I to je posve logično, ako ništa onda zbog svoje pastoralne, pacifističke i inkluzivne funkcije na čelu Crkve, ali i tradicionalno neutralne političke pozicije Svete Stolice. S druge strane, nacisti, komunisti i dobrim dijelom fašisti bili su gorljivi ateisti, čak štoviše, najveći dio njihova vodstva bili su – antiteisti.

Primjerice, dr. Giovanni Coco iz Vatikanskog apostolskog arhiva početkom 2020. godine – dakle, nekoliko tjedana prije nego što će papa Franjo za javnost otvoriti povijesnu građu iz Vatikanskog apostolskog arhiva koja obuhvaća i pontifikat pape Pija XII. (1939.- 1958.) – objavio je da je upravo Benito Musollini pokušao sve ne bi li spriječio izbor kardinala Eugenija Pacellija za novoga papu, nasljednika pape Pija XI. Profesor Coco mišljenja je da je razlog tomu bilo Musollinijevo uvjerenje da je Pacelli previše sklon „demokratskom mentalitetu“, odnosno da bi „on mogao biti više politički papa, a manje duhovni papa“. Mussolini, dakle, nije uspio u svome naumu, a nije ni doživio vidjeti da je papa Pio XII., kao „ratni papa“ bio i politički i duhovni papa, i to u najmanju ruku u podjednakom omjeru, s obzirom na vrijeme i okolnosti njegova pontifikata.

Agnosticizam, ateizam i antiteizam – svjetonazorska obilježja totalitarnih lidera

Podsjetimo, antiteizam ili protuboštvo je svjetonazorski stav koji se aktivno

suprotstavlja bilo kojem obliku vjere u Boga (teizmu) i izrazito odbija mogućnost postojanja Boga. S druge strane, ateizam znači bezboštvo i podrazumijeva nevjerovanje u Boga, pretpostavlja nepostojanje Boga, ali ne negira izričito teizam (vjerovanje u postojanje jednog Boga, ili više božanskih bića). Nadalje, ateizam podrazumijeva nepostojanje Boga, ali je sam po sebi vrijednosno neutralan, dok je kod antiteizma pristutno snažno protivljenje vjerovanju, religiji i religijskim dogmama. Valja tu spomenuti i agnosticizam, kao treću opciju „nevjernika“. Agnostici, za razliku od ateista, ne kažu da Boga nema, već da on možda i postoji, ali ga se na ovome stupnju razvoja ne može dokučiti.

Evo, nakon što su pojmovi definirani, svaki dobronamjerni i objektivni čitatelj će bez većih teškoća svrstati Adolfa Hitlera, Josifa Staljina, Mao Ce-tunga, Kim Il-sunga, Fidela Castra, Pol Pota i druge svjetske totalitarce u rubriku: antiteisti ili u najmanju ruku ateisti. Moglo bi se u tu rubriku svrstati i Josipa Broza Tita koji je za svoga komunističkog/socijalističkog režima u post-ratnoj Jugoslaviji također progonio (u prvom redu rimokatoličke) vjernike, svećenike i (nad)biskupe. Najbolji primjer je progon zagrebačkog nadbiskupa kardinala Alojzija Stepinca.

Kip Krista Otkupitelja visok 30m bez postolja postavljen 1931. u brazilskom Rio de Janeiru (foto: pinterest.com)

Dakle, ne govorimo o zločinima ili naredbama za izvršenje zločina navedenih totalitarnih lidera – koje nijedan papa iz novije povijesti, niti rimokatolički vjernik neće, niti može, opravdati jer su u potpunoj suprotnosti s pacifističkim odnosno antiratnim pogledom na svijet kojega propagiraju gotovo sve religije – već samo o njihovom svjetonazorskom negativističkom stavu o religiji, poglavito o Rimokatoličkoj Crkvi kao takvoj.

**Mirovna inicijativa pape Benedikta XV.
za zaustavljanje Prvog svjetskog rata**

No, vratimo se u to vrijeme još talijanskom (nad)biskupu Eugeniju Pacelliju i njegovom službenom ulasku u aktivnu vatikansku diplomaciju 1917. godine, odnosno na njegovu prvu diplomatsku službu izvan vatikanskih zidina. Podsjetimo, u to vrijeme još traje Prvi svjetski rat (1914. – 1918.). S druge strane, u carskoj Rusiji buknule su dvije komunističke boljševičke revolucije u proljeće i na jesen 1917. – „Februarska“ i „Oktobarska“ – kojima je svrgnuto Rusko Carstvo te je uspostavljena prva socijalistička sovjetska država. Mudri papa Benedikt XV. želi se aktivno uključiti u gašanje ratnog požara. Okreće se aktivnoj diplomaciji te je za jednu od svojih glavnih diplomatskih uzdanica odredio mladog biskupa Pacellija, kojega poznaje otprije iz Državnog tajništva Svete Stolice, gdje je Pacelli nakon što je zaređen za svećenika radio kao pomoćnik kardinalu Gasparriju. U skladu s tim, papa 1917. šalje Pacellija u Njemačku, točnije u glavni grad Bavarske – München.

Iste godine, 1. kolovoza 1917., papa Benedikt XV. upućuje zaraćenim stranama program u sedam točaka za uspostavu mira i zaustavljanje Prvog svjetskog rata, kojega naziva „beskorisnim krvoprolićem“, zbog čega se zamjerio mnogim ratnim huškačima i zagovarateljima rata. S druge strane, samim tim je Crkvu stavio u poziciju neutralnosti, te ju time zaštitio i otklonio mogućnost da bilo tko u ime Crkve bira stranu ili da dobije blagoslov Crkve da se svrsta uz bilo koju suprotstavljenu stranu, tj, otklonio je mogućnost da itko pokuša Rimokatoličku
Crkvu i vjeru iskoristiti u svrhu ratne propagande u bilo kojem smislu. Zbog svega pacifizma i humanizma, a bez obzira na činjenicu da je bio niskog rasta pa su ga nerijetko zvali i „mali papa“, nakon svoga pontifikata proglašen je „Papom mira“, a napisao je i čak 12 enciklika o miru.

Dakle, papa Benedikt XV. procijenio je da će za svoju mirovnu inicijativu okončanja Prvog svjetskog rata najveći otpor imati u Njemačkoj, te je za tu diplomatsku misiju odredio mladog, ali vrsnog poznavatelja međunarodnih odnosa, tada 41-godišnjeg vatikanskog diplomata Eugenija Pacellija, koji je kao učen državnik vrlo brzo detektirao (političku i socijalnu) situaciju u Bavarskoj, ali i u cijeloj Njemačkoj.

Papa Benedikt XV. – vrhovni poglavar Rimokatoličke Crkve 1914. – 1922. (foto: pinterest.com)

Nuncij Pacelli je Papu vrlo brzo iscrpno izvijestio o onome što je uočio u Njemačkoj i Benedikt XV. je odlučno krenuo u provedbu svoga mirovnog plana. No, njegov plan upućen saveznicima okupljenim u silama Antante (Rusija, Francuska i Velika Britanija, te od 1915. Italija) te Središnjim silama (Njemačko Carstvo i Austro-Ugarska, kojima je 1914. pristupilo Osmansko Carstvo, te od 1915. i Bugarska) koji uključuje okončanje „Velikog rata“, kako su prozvali Prvi svjetski rat, te uspostavu mira zasnovanog na pravima, a ne na vojnim uspjesima, odbijen je jer ga nitko od suprotstavljenih strana nije želio prihvatiti. Svi su, naime, željeli i pravno ozakoniti svoja osvajanja.

Inače, u Prvom svjetskom ratu (1914. – 1918.) bilo je mobilizirano 60 milijuna vojnika. Papa Benedikt XV., nakon neuspjeha njegove mirovne inicijative, podržao je uspostavu tzv. Lige naroda koja je bila preteča međunarodnoj organizaciji Ujedinjenih naroda, a

koja je trebala na pravedan način sprječavati buduće svjetske sukobe, odnosno rješavati međunarodne sporove.

Konkordati s Bavarskom, Pruskom, Austrijom, Njemačkom, Jugoslavijom i Portugalom

Mladi papinski nuncij Eugenio Pacelli za boravka u Bavarskoj je, uz klasične državničke i diplomatske poslove, pomagao ratnim zarobljenicima, ali i dijelu njemačkog stanovništva iscrpljenom teškim ratom i ratnim porazom koji im je dodatno otežao svakodnevni život i egzistenciju zbog propadanja radnih mjesta. Usput je pratio politički uspon Hitlera i nacizma nakon završetka Prvog svjetskog rata, formiranje Nacionalsocijalističke njemačke radničke stranke (NSDAP) koja od 1920. nosi taj naziv. Stranku je utemeljio minhenski bravar Anton Drexler početkom 1919., tada se još zvala Njemačka radnička stranka (DAP). Bilo je to vrijeme kada su počeli prvi progoni Židova i Roma, a ubrzo i njemačkih katolika. Hitler postaje predsjednik NSDAP-a 28. srpnja 1921. godine, uzima titulu Vođe (Führer).

Odmah pokazuje da njega, za razliku od Drexlera koji ga je doveo u stranku, segment „socijalistički“ u stranci ne zanima previše, već počinje autoritarno politički djelovati, izrazito nacionalistički, ekspanzionistički te antisemitski. Hitler je, među ostalim, smatrao je da su neprijatelji njemačkog naroda Ujedinjeno Kraljevstvo, Francuska i Sovjetski Savez, države kojima, prema njegovom sudu, upravljaju Židovi i protiv kojih treba krenuti u rat. Pacelli je izvještavao Papu da su nacisti putem novina vodili agresivnu kampanju protiv katolika i Židova u Njemačkoj, naglašavalo se da je članstvo u Hitlerovoj stranci nespojivo s katoličkim i židovskim vjerskim uvjerenjima i da članovi Hitlerove stranke ne mogu biti praktični katolici ni Židovi. I da oni koji žele moraju napustiti dotadašnje vjerske prakse. To se odnosilo samo na katolike, ne i na Židove kojima je nacistički režim otvoreno prijetio progonom.

Potpisivanje konkordata između Svete Stolice i Njemačke 20. srpnja 1933. u Rimu (foto: pinterest.com)

Bilo je to, dakle, u vrijeme kad je Pacelli odlukom pape Benedikta XV. premješten iz Münchena u Berlin, gdje je mu je bio primarni zadatak rad na sklapanju međudržavnih sporazuma (konkordata) između Svete Stolice i Bavarske (1925.) te Pruske (1929.). Nastavio je sa sklapanjem konkordata i u vrijeme pape Pija XI. koji ga je 1929. kao sardskog naslovnog nadbiskupa imenovao kardinalom, a godinu dana poslije (1930.) i državnim tajnikom Svete Stolice. Naime, u tome razdoblju je u ime Svete Stolice, kao vrsni poznavatelj njemačkog jezika, potpisao konkordate s Austrijom (1933.), Njemačkom (1933. – na vlasti je već bio kancelar Adolf Hitler), potom i s Jugoslavijom (1935.) te s Portugalom (1940. – tada već u ulozi pape).

Kao vrstan poliglot često je putovao Europom i svijetom, a poglavito su značajna bila njegova predratna putovanja u Sjedinjene Države. Primjerice, samo 1936. je duže vrijeme boravio u SAD-u, odakle datiraju i njegova značajna poznanstva s američkim

političarima koji će odigrati važnu ulogu u predstojećem Drugom svjetskom ratu.

Antinacistička enciklika „Mit brennender Sorge“ („S gorućom brigom“) iz 1937.

Usto, kao državni tajnik, odnosno najbliži suradnik pape Pija XI. imao je vodeću ulogu u sastavljanju antinacističke enciklike „Mit brennender Sorge“ („S gorućom brigom“) koju je kardinal Pacelli potpisao 14. ožujka 1937., a objavio 21. ožujka 1937. godine. Za razliku od uobičajenih enciklika koje su izvorno na latinskom jeziku pa se potom prevode na druge, „žive“, jezike, ova je bila izvorno pisana na njemačkom jeziku. Znakovito je da je podnaslov enciklike „O Crkvi u Njemačkom Carstvu“ (Trećem Reichu) u kojem se osuđuje povreda slobode (katoličke) vjeroispovijesti u Hitlerovoj Njemačkoj, odnosno ukazuje se na povredu konkordata između Njemačke i Svete Stolice.

Podsjetimo, konkordat je u Rimu sklopljen 20. srpnja 1933. godine, te je ratificiran 10. rujna 1933. godine. U ime pape i Svete Stolice potpisao ga je državni tajnik Eugenio Pacelli, a sa njemačke strane vice-kancelar Franz von Papen u ime njemačkog predsjednika Paula von Hindenburga i njemačke vlade. Među ostalim, u spomenutom *Reichskonkordatu* jamči se zaštita prava i slobode djelovanja Rimokatoličke Crkve u nacističkoj Njemačkoj. No nacisti su konkordat već drugi dan nakon potpisivanja počeli kršiti, što je dovelo do prosvjeda Crkve, pa i do spomenute enciklike „Mit brennender Sorge“ budući da su nacisti željeli dodatno ograničiti (ukloniti) utjecaj Crkve na njemačko stanovništvo, ograničavajući njezino djelovanje samo na (nužne) vjerske aktivnosti.

Kao nuncij u Njemačkoj Eugenio Pacelli u enciklici iz 1937. osudio je u nacistički režim (foto: papapioxii.it)

Međutim, glavni dio enciklike odnosi se ipak na moralna pitanja, te na vjerski nauk, osuđuju se pomodna panteistička stremljenja u javnom diskursu (panteizam je religiozno-filozofsko učenje koje poistovjećuje Boga s prirodom, često se povezuje s istočnjačkim vjerskim praksama), kao i pojava neopoganstva, ali i nacistički mitovi o tlu i krvi, te ostala rasistička idolatrija Trećeg Reicha koju su širili nacisti i nikako se ne može reći, kao što ponavljaju Pacellijevi kritičari, da je šutio za nacističke vladavine Njemačkom. Upravo suprotno, on je ovom enciklikom zagrmio! Jasno je osudio opasne nacističke zablude koje će, nažalost, svoju realizaciju dočekati u godinama koje slijede.

Progonu Rimokatoličke Crkve i njemačkih katolika uoči Drugog svjetskog rata nesvjesno je pridonio i tadašnji apostolski nuncij u Njemačkoj mons. Cesare Orsenigo (mandat mu je trajao 1930. – 1945.), Pacellijev nasljednik na toj funkciji u Berlinu. Naime, nuncij Orsenigo, koji je bio veliki prijatelj i suradnik pape Pija XI., koji ga je nakon što je imenovan papom 1922. i doveo u Vatikan, encikliku „Mit brennender Sorge“ je u tajnosti dao umnožiti u 300.000 primjeraka te podijeliti po njemačkim katoličkim župama, a s propovijedaonica je pročitana za Cvjetnicu 1937. godine. To je

izazvalo neviđeni bijes nacista, koji su pokušali zaplijeniti sve kopije enciklike i uništiti ih, a pritom su uhićivati i zatvarali njemačke katolike tražeći od njih da otkriju gdje se kriju kopirani primjerci enciklike.

Susret Adolfa Hitlera i apostolskog nuncija u Njemačkoj Cesarea Orseniga 1935. godine (foto: pinterest.com)

Mnogi njemački katolici su zbog sudjelovanja u toj akciji završili u zatvorima. Zaplijenjeno je dvanaest tiskarskih strojeva na kojima su tiskane kopije, nacisti su zatvorili cijeli niz samostana, škola, bogoslovnih fakulteta i drugih visokih katoličkih škola. Već u travnju 1937. godine, ni mjesec dana po objavi enciklike, došla je nova Hitlerova i Goebbelsova zapovijed za novim mjerama protiv svećenika i redovnika, kojom se željelo isključiti Crkvu iz odgoja mladeži te tako potkopati povjerenje u Crkvu. Već od školske godine 1937./1938. raspuštene su i privatne katoličke crkve, a vjerska nastava nije bila moguća u osnovnim i srednjim školama. Gušenjem i onemogućavanjem katoličkog odgoja, odnosno bilo kojeg drugog odgoja koji nije nacistički, stvoreni su uvjeti za indoktrinaciju njemačke mladeži mržnjom, odnosno nacističkom ideologijom.

Zahvaljujući monopolu u odgoju, nacisti su dodatno osnažili organizacije mladih poput, primjerice, *Hitlerjugenda* (*Hitlerova mladež*) koju je Nacionalsocijalstičke njemačka radnička stranka osnovana još 1926. godine, a sada je i službeno – bez ne-nacističke konkurencije – postala rasadnik buduće nacističke vojske, odane nacističkim rasističkim predrasudama i drugim agresivnim osvajačkim konceptima s kojima će se cijeli svijet susresti za Drugoga svjetskog rata.

Predvidive konklave 1939. godine i izbor kardinala Pacellija za novog papu Pija XII.

Papa Pio XI. iznenada je preminuo 10. veljače 1939., dan uoči desete obljetnice potpisivanja triju Lateranskih ugovora između Svete Stolice i Kraljevine Italije (11. veljače 1929.). Njegov već pripremljen govor u povodu obljetnice ugovora sklopljenih u Lateranskoj palači, a kojim je riješeno tzv. rimsko pitanje, trebao je biti emitiran na *Radio Vatikanu*, kojega je papa Pio XI. osnovao 12. veljače 1931. godine.

Podsjetimo, Lateranski ugovori su se sastojali od tri dokumenta: 1. političkog ugovora (Italija priznala suverenost Svete Stolice na području Države Vatikanskog Grada, čime je Sveta Stolica uspostavljena kao poseban subjekt međunarodnog prava s papom kao svjetovnim državnim poglavarom), 2. konkordata (uređen položaj Katoličke Crkve u Kraljevini Italiji, čime je postala jedina državna religija u Italiji, uz toleriranje drugih vjeroispovijesti) i 3. financijske konvencije (reguliraju se pitanja imovine i državnog područja Svete Stolice), a potvrđeni su talijanskim ustavom iz 1947. godine. Lateranske govore su 1929. u ime talijanskog kralja Viktora Emanuela III. potpisali predsjednik vlade Benito Mussolini, a u ime pape Pija XI. državni tajnik Svete Stolice kardinal Pietro Gasparri.

Papa Pio XI. – na čelu Rimokatoličke Crkve 1922. – 1939. (foto: pinterest.com)

Tri tjedna nakon smrti pape Pija XI., prvoga dana ožujka 1939. organizirane su konklave u Vatikanu, birao se novi papa. Kažu da se radilo o naizvjesnijim konklavama u 20. stoljeću, na kojima su sudjelovala sva 62 tadašnja svjetska kardinala. Već sljedećeg dana, 2. ožujka 1939. godine, nakon samo tri kruga glasovanja, kardinal Eugenio Pacelli kao *papabile* (naizgledniji kandidat) izabran je za 260. Petrova nasljednika. Kardinal Pacelli je postao papa upravo na svoj 63. rođendan.

Je li Pio XI. pripremao kardinala Pacellija za svoga nasljednika na Petrovoj stolici?

Kardinal Pacelli, novoizabrani vrhovni poglavar Rimokatoličke Crkve uzeo je ime papa Pio XII. Time je želio pokazati da namjerava nastaviti crkveno i političko djelovanje svoga prethodnika pape Pija XI. koji je državnog tajnika kardinala Pacellija, sudeći prema nekim svjedočanstvima utjecajnih ljudi iz Vatikana, podržavao za svoga nasljednika na Petrovoj stolici, te ga je čak u određenom smislu i pripremao za tu dužnost.

Štoviše, mons. Domenico Tardini, tajnik Kongregacije za izvanredne crkvene poslove i kasniji dugogodišnji glavni tajnik Rimske kurije, svjedočio je da mu je Pio XI. više puta u razgovorima govorio o kardinalu Pacelliju, kao svome prirodnom nasljedniku na mjestu pape. Navodno je Pio XI. u jednom je razgovoru s jednim neimenovanim Pacellijevim suradnikom spomenuo da ga „često šalje na putovanja kako bi upoznao svijet, ali i kako bi svijet upoznao njega“.

Također, zanimljivo je da je Pio XI. tijekom svoga pontifikata sazivao konzistorije, odnosno sastanke kardinalskog zbora čak 17 puta u 17 godina papinstva, tijekom kojih je imenovao ukupno samo 76 novih kardinala, pa su se kardinali izvan Italije slabije poznavali i bilo ih je premalo za formiranje neke ozbiljnije konkurencije Pacelliju koji je gajio podršku većine talijanskih kardinala.
Primjerice, Ivan Pavao II. je kao papa za svoga pontifikata, koji je trajao od 1978. do 2005. godine, sazvao ukupno 10 konzistorija, na kojima je imenovao 231 nova kardinala te zaredio 321 biskupa.

Zlobnici će reći da je time Pio XI., zapravo, pomogao Pacelliju ostvariti sigurnu pobjedu na konklavama, budući da Eugenio Pacelli, ruku na srce, kao više nego uspješni državni tajnik Svete Stolice i nije imao neku konkurenciju među netalijanskim kardinalima…

Novoizabrani papa Pio XII. – 260. Petrov nasljednik, na čelu Crkve 1939. – 1958. (foto: pinterest.com)

Autor:

Ivan
Matić Nević *(ivan.matic1976@gmail.com)*

Fotografije:
papapioxii.it, pexels.com, flickr.com, pinterest.com,
Vatican Media, **arhiva** ***Informativne katoličke agencije (IKA) te Zagrebačke i Zadarske nadbiskupije***

***

U sljedećem nastavku (3/6)…
Pontifikat Pija XII. (1939. – 1958.)

P.S.
Dopušteno je drugim medijima prenošenje ovoga sadržaja uz objavu izvora i autora.

This entry was posted on Thursday, August 27th, 2020 at 6:17 pm and is filed under Aktualno, Nekategorizirano You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Responses are currently closed, but you can trackback from your own site.